

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยที่เปรียบเทียบได้กับการวิจัยแบบทดลอง ชนิดสองกลุ่มวัดก่อนและหลังการทดลอง เพื่อศึกษาผลของการให้ข้อมูลด้านสุขภาพร่วมกับการนัดกดจุดสะท้อน ต่ออาการนอนไม่หลับ อาการเหนื่อยล้าและภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยโรคไตเรื้อรัง กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคไตเรื้อรัง อยู่ในระยะที่มีค่า GFR ต่ำกว่า 30 มิลลิลิตรต่อนาที ค่าซีรัมครีเอตินิน (serum creatinine) อยู่ในช่วง 3-5 มิลลิลิตรต่อเดซิลิตร และได้รับการบำบัดทดแทนไต (Renal Replacement Therapy: RRT) ด้วยวิธีการล้างไตทางหน้าท้องแบบถาวรหรือการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม อายุระหว่าง 20-59 ปี ที่เข้ารับการรักษที่แผนกผู้ป่วยนอกและหน่วยไตเทียมโรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี จำนวน 40 ราย สุ่มเข้ากลุ่มโดยการจับสลาก โดยแบ่งเป็น กลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลองกลุ่มละ 20 ราย ผลการวิจัยนำเสนอตามลำดับดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลเกี่ยวกับการเจ็บป่วย และการรักษาของแพทย์

ส่วนที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนอาการนอนไม่หลับ อาการเหนื่อยล้า และภาวะซึมเศร้า ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ และกลุ่มที่ได้รับการให้ข้อมูลด้านสุขภาพร่วมกับการนัดกดจุดสะท้อน

ส่วนที่ 3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนอาการนอนไม่หลับ อาการเหนื่อยล้า และภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยโรคไตเรื้อรัง ก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ

ส่วนที่ 4 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนอาการนอนไม่หลับ อาการเหนื่อยล้า และภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยโรคไตเรื้อรัง ก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มที่ได้รับการให้ข้อมูลด้านสุขภาพร่วมกับการนัดกดจุดสะท้อน

ส่วนที่ 5 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนอาการนอนไม่หลับ อาการเหนื่อยล้า และภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยโรคไตเรื้อรัง ก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติและกลุ่มที่ได้รับการให้ข้อมูลด้านสุขภาพร่วมกับการนัดกดจุดสะท้อน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลเกี่ยวกับการเจ็บป่วย และการรักษาของแพทย์

ตารางที่ 4 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ เพศ ระดับการศึกษา และ รายได้ของครอบครัว

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มควบคุม (n=20)		กลุ่มทดลอง (n=20)		รวม (n=40)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อายุ ($\bar{x}=36$, SD = 8.19)						
21 - 30 ปี	6	30.00	6	30.00	12	30.00
31 - 40 ปี	10	50.00	10	50.00	20	50.00
41 - 50 ปี	3	15.00	2	10.00	5	12.50
51 - 60 ปี	1	5.00	2	10.00	3	7.50
เพศ						
ชาย	13	65	13	65	26	65.00
หญิง	7	35	7	35	14	35.00
ระดับการศึกษา						
ประถมศึกษา	3	15	6	30	9	22.50
มัธยมศึกษา	8	40	9	45	17	42.50
ประกาศนียบัตร	6	30	3	15	9	22.50
ปริญญาตรี	3	15	2	10	5	12.50
รายได้ครอบครัว						
4,000-8,000 บาท	6	30	4	20	10	25.00
8,001-12,000 บาท	4	20	10	50	14	35.00
12,001-16,000 บาท	4	20	4	20	8	20.00
16,001-20,000 บาท	6	30	2	10	8	20.00

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่าง มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มากที่สุดจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 50 ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 65 และจบชั้นมัธยมศึกษามากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 42.5 ส่วนมากรายได้ของครอบครัวอยู่ระหว่าง 8,000-12,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 35

ตารางที่ 5 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาที่เป็นโรคไตเรื้อรัง โรคที่เป็นร่วม การรักษา การได้รับยาที่มีฤทธิ์ทำให้ง่วง และการได้รับยาที่มีฤทธิ์รบกวนการนอน

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มควบคุม (n=20)		กลุ่มทดลอง (n=20)		รวม (n=40)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระยะเวลาที่เป็นโรคไตเรื้อรัง						
น้อยกว่า 5 ปี	15	75.00	15	75.00	30	75.00
5-10 ปี	5	25.00	3	15.00	8	20.00
11-15 ปี	-	-	2	10.00	2	5.00
โรคที่เป็นร่วม						
ไม่มีโรคร่วม	4	20.00	5	25.00	9	22.50
เบาหวาน	1	5.00	1	5.00	2	5.00
ความดันโลหิตสูง	15	75.00	14	70.00	29	72.50
การรักษา						
HD	16	80.00	16	80.00	32	80.00
CAPD	4	20.00	4	20.00	8	20.00
การได้รับยาที่มีฤทธิ์ทำให้ง่วง						
ไม่ได้รับ	17	85.00	17	85.00	34	85.00
ได้รับ	3	15.00	3	15.00	6	15.00
การได้รับยาที่มีฤทธิ์รบกวนการนอน						
ไม่ได้รับ	7	35.00	7	35.00	14	35.00
ได้รับ	13	65.00	13	65.00	26	65.00

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่าง ส่วนมากได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคไตเรื้อรังน้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 75 และเป็นโรคความดันโลหิตสูงร่วมด้วย คิดเป็นร้อยละ 72.5 และรับการรักษาด้วยการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมร้อยละ 80 กลุ่มตัวอย่างส่วนมากไม่ได้รับยาที่มีฤทธิ์ทำให้ง่วง คิดเป็นร้อยละ 85 แต่ร้อยละ 65 ได้รับยาที่มีฤทธิ์รบกวนการนอน

ตารางที่ 6 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามภาวะยูรีเมีย ระดับโภชนาการ และระดับความเข้มข้นเลือด

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มควบคุม (n=20)		กลุ่มทดลอง (n=20)		รวม (n=40)	
	จำนวน		จำนวน		จำนวน	
	น	ร้อยละ	น	ร้อยละ	น	ร้อยละ
ภาวะยูรีเมีย						
ไม่แสดงอาการ	9	45	9	45	18	45
แสดงอาการเล็กน้อย	5	25	5	25	10	25
แสดงอาการปานกลาง	5	25	5	25	10	25
แสดงอาการมาก	1	5	1	5	2	5
ระดับโภชนาการ						
ปกติ	12	60	12	60	24	60
พร่องเล็กน้อย	7	35	7	35	14	35
พร่องปานกลาง	1	5	1	5	2	5
ระดับความเข้มข้นเลือด						
น้อยกว่า 33 mg%	13	65	13	65	26	65
มากกว่าหรือเท่ากับ 33 mg%	7	35	7	35	14	35

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างไม่แสดงอาการยูรีเมียมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45 ส่วนมากมีภาวะโภชนาการอยู่ในระดับปกติ คิดเป็นร้อยละ 60 และมีระดับความเข้มข้นเลือดน้อยกว่า 33 mg% คิดเป็นร้อยละ 65

ส่วนที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนอาการนอนไม่หลับ อาการเหนื่อยล้า และภาวะซึมเศร้า ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ และกลุ่มที่ได้รับการให้ข้อมูลด้านสุขภาพพร้อมกับการนวดกดจุดสะท้อน

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนอาการนอนไม่หลับ อาการเหนื่อยล้า และภาวะซึมเศร้า ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ และกลุ่มที่ได้รับการให้ข้อมูลด้านสุขภาพพร้อมกับการนวดกดจุดสะท้อน

คะแนน	กลุ่มควบคุม (n=20)				กลุ่มทดลอง (n=20)			
	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง		ก่อนทดลอง		หลังทดลอง	
	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD
อาการนอนไม่หลับ (Range 0-28)	10.50	2.33	12.30	1.69	10.60	2.26	6.15	1.93
อาการเหนื่อยล้า (Range 0-10)	7.17	1.70	8.02	1.29	6.98	1.69	5.40	1.39
ภาวะซึมเศร้า (Range 0-80)	58.85	4.55	62.80	3.05	59.10	3.89	49.15	5.02

จากตารางที่ 7 พบว่า ค่าเฉลี่ยของอาการนอนไม่หลับ อาการเหนื่อยล้า และภาวะซึมเศร้าของผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติก่อนการทดลองเท่ากับ 10.50 (ระยะเริ่มของอาการนอนไม่หลับ) 7.17 (อาการเหนื่อยล้าในระดับมาก) และ 58.85 (ภาวะซึมเศร้าในระดับเล็กน้อย) ตามลำดับ หลังการทดลองเท่ากับ 12.30 (ระยะเริ่มของอาการนอนไม่หลับ) 8.02 (อาการเหนื่อยล้าในระดับมาก) และ 56.95 (ภาวะซึมเศร้าในระดับเล็กน้อย) ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยของอาการนอนไม่หลับ อาการเหนื่อยล้า และภาวะซึมเศร้าของผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังกลุ่มที่ได้รับการให้ข้อมูลด้านสุขภาพพร้อมกับการนวดกดจุดสะท้อนก่อนการทดลองเท่ากับ 10.60 (ระยะเริ่มของอาการนอนไม่หลับ), 6.98 (อาการเหนื่อยล้าในระดับปานกลาง) และ 59.10 (ภาวะซึมเศร้าในระดับเล็กน้อย) ตามลำดับ หลังการทดลองเท่ากับ 6.15 (ไม่มีอาการนอนไม่หลับ), 5.40 (อาการเหนื่อยล้าในระดับปานกลาง) และ 49.15 (ภาวะซึมเศร้าในระดับปกติ) ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนอาการนอนไม่หลับ อาการเหนื่อยล้า และภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยโรคไตเรื้อรัง ก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ

ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนอาการนอนไม่หลับ อาการเหนื่อยล้า และภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยโรคไตเรื้อรัง ก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ

คะแนน	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง		\bar{d}	SD	df	t	p-value
	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD					
อาการนอนไม่หลับ	10.50	2.33	12.30	1.69	-1.8	1.54	19	-5.22	.000
อาการเหนื่อยล้า	7.17	1.70	8.02	1.29	-0.86	0.64	19	-5.96	.000
ภาวะซึมเศร้า	58.85	4.55	62.80	3.05	-3.95	3.53	19	-5.00	.000

จากตารางที่ 8 พบว่า ค่าเฉลี่ยของอาการนอนไม่หลับ อาการเหนื่อยล้า และภาวะซึมเศร้าของผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติก่อนการทดลองเท่ากับ 10.50 (มีอาการนอนไม่หลับอยู่ในระยะเริ่มของอาการนอนไม่หลับ) 7.17 (มีอาการเหนื่อยล้าในระดับมาก) และ 58.85 (มีภาวะซึมเศร้าในระดับเล็กน้อย) ตามลำดับ หลังการทดลองเท่ากับ 12.30 (มีอาการนอนไม่หลับอยู่ในระยะเริ่มของอาการนอนไม่หลับ) 8.02 (มีอาการเหนื่อยล้าในระดับมาก) และ 56.95 (มีภาวะซึมเศร้าในระดับเล็กน้อย) ตามลำดับ เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันด้วยวิธีทางสถิติด้วย Pair t-test พบว่า หลังการทดลองค่าเฉลี่ยของอาการนอนไม่หลับ อาการเหนื่อยล้า และภาวะซึมเศร้าของผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 นั่นคือ ภายหลังจากได้รับการพยาบาลตามปกติผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังมีอาการนอนไม่หลับ อาการเหนื่อยล้า และภาวะซึมเศร้าเพิ่มขึ้น

ส่วนที่ 4 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนอาการนอนไม่หลับ อาการเหนื่อยล้า และภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยโรคไตเรื้อรัง ก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มที่ได้รับการให้ข้อมูลด้านสุขภาพพร้อมกับการนวดกดจุดสะท้อน

ตารางที่ 9 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนอาการนอนไม่หลับ อาการเหนื่อยล้า และภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยโรคไตเรื้อรัง ก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มที่ได้รับการให้ข้อมูลด้านสุขภาพพร้อมกับการนวดกดจุดสะท้อน

คะแนน	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง		\bar{d}	SD	df	t	p-value
	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD					
อาการนอนไม่หลับ	10.6	2.26	6.15	1.93	4.45	1.36	19	14.67	.000
อาการเหนื่อยล้า	6.98	1.69	5.4	1.39	1.576	0.49	19	14.51	.000
ภาวะซึมเศร้า	59.1	3.89	49.15	5.02	9.95	4.49	19	9.91	.000

จากตารางที่ 9 พบว่า ค่าเฉลี่ยของอาการนอนไม่หลับ อาการเหนื่อยล้า และภาวะซึมเศร้าของผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังกลุ่มที่ได้รับการให้ข้อมูลด้านสุขภาพพร้อมกับการนวดกดจุดสะท้อน ก่อนการทดลองเท่ากับ 10.60 (มีอาการนอนไม่หลับอยู่ในระยะเริ่มของอาการนอนไม่หลับ) 6.98 (มีอาการเหนื่อยล้าในระดับปานกลาง) และ 59.10 (มีภาวะซึมเศร้าในระดับเล็กน้อย) ตามลำดับ หลังการทดลองเท่ากับ 6.15 (ไม่มีอาการนอนไม่หลับ) 5.40 (มีอาการเหนื่อยล้าในระดับปานกลาง) และ 49.15 (มีภาวะซึมเศร้าในระดับปกติ) ตามลำดับ เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันด้วยวิธีทางสถิติด้วย Pair t-test พบว่า หลังการทดลองค่าเฉลี่ยของอาการนอนไม่หลับ อาการเหนื่อยล้า และภาวะซึมเศร้าของผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังน้อยกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ ภายหลังจากได้รับการให้ข้อมูลด้านสุขภาพพร้อมกับการนวดกดจุดสะท้อน ผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังมีอาการนอนไม่หลับ อาการเหนื่อยล้า และภาวะซึมเศร้าน้อยลง

ส่วนที่ 5 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนอาการนอนไม่หลับ อาการเหนื่อยล้า และภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยโรคไตเรื้อรัง ก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติและกลุ่มที่การให้ข้อมูลด้านสุขภาพพร้อมกับการนวดกดจุดสะท้อน

ตารางที่ 10 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนอาการนอนไม่หลับ อาการเหนื่อยล้า และภาวะซึมเศร้า ในผู้ป่วยโรคไตเรื้อรัง ก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ และกลุ่มที่ได้รับการให้ข้อมูลด้านสุขภาพพร้อมกับการนวดกดจุดสะท้อน

คะแนน	กลุ่มควบคุม		กลุ่มทดลอง		t	df	p-value
	(n=20)		(n=20)				
	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD			
ก่อนทดลอง							
อาการนอนไม่หลับ	10.5	2.33	10.6	2.26	-0.14	38	.891
อาการเหนื่อยล้า	7.17	1.7	6.98	5.4	0.35	38	.729
ภาวะซึมเศร้า	58.85	4.55	59.1	3.89	-0.19	38	.853
หลังทดลอง							
อาการนอนไม่หลับ	12.3	1.69	6.15	1.93	10.73	38	.000
อาการเหนื่อยล้า	8.02	1.29	5.4	1.39	6.18	38	.000
ภาวะซึมเศร้า	62.8	3.05	49.15	5.02	10.39	38	.000

จากตารางที่ 10 พบว่า คะแนนเฉลี่ยของอาการนอนไม่หลับ อาการเหนื่อยล้า และภาวะซึมเศร้าของผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังกลุ่มที่ได้รับการให้ข้อมูลด้านสุขภาพพร้อมกับการนวดกดจุดสะท้อนก่อนการทดลองเท่ากับ 10.60, 6.98 และ 59.10 ตามลำดับ กลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติเท่ากับ 10.50, 7.17 และ 58.85 ตามลำดับ เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันด้วยวิธีการทางสถิติด้วย Independent t-test พบว่า กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนอาการนอนไม่หลับ อาการเหนื่อยล้า และภาวะซึมเศร้าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p>.01$) และคะแนนเฉลี่ยของคะแนนอาการนอนไม่หลับ อาการเหนื่อยล้า และภาวะซึมเศร้าของผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังกลุ่มที่ได้รับการให้ข้อมูลด้านสุขภาพพร้อมกับการนวดกดจุดสะท้อนหลังการทดลองเท่ากับ 6.15, 5.40 และ 49.15 กลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติเท่ากับ 12.30 8.02 และ 56.95 ตามลำดับ เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันด้วยวิธีการทางสถิติด้วย Independent t-test พบว่า กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนอาการนอนไม่หลับ อาการเหนื่อยล้า และภาวะซึมเศร้า

น้อยกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) โดยพบว่า อาการนอนไม่หลับของผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังกลุ่มที่ได้รับการให้ข้อมูลด้านสุขภาพพร้อมกับการนัดจุดจุดสะท้อน อยู่ในระดับที่ถือว่าไม่มีอาการนอนไม่หลับเลย (0.00-7.00) และอาการนอนไม่หลับของผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติอยู่ในระยะเริ่มของอาการนอนไม่หลับ (8.00-14.00) อาการเหนื่อยล้าของผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังกลุ่มที่ได้รับการให้ข้อมูลด้านสุขภาพพร้อมกับการนัดจุดจุดสะท้อน อยู่ในระดับปานกลาง (4.00-6.99) และอาการเหนื่อยล้าของผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติอยู่ในระดับมาก (7.00-10.00) ภาวะซึมเศร้าของผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังกลุ่มที่ได้รับการให้ข้อมูลด้านสุขภาพพร้อมกับการนัดจุดจุดสะท้อนอยู่ในระดับปกติ (0.00-50.00) และภาวะซึมเศร้าของผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติอยู่ในระดับปานกลาง (60.00-69.00) แสดงว่า กลุ่มที่ได้รับการให้ข้อมูลด้านสุขภาพพร้อมกับการนัดจุดจุดสะท้อน มีอาการนอนไม่หลับ อาการเหนื่อยล้า และภาวะซึมเศร้าน้อยกว่ากลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ